

Тетяна БЄЛОШАПКА

*аспірантка кафедри місцевого самоврядування
та розвитку територій, Навчально-науковий
інститут публічної служби та управління
ДУ «Одеська Політехніка»*

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

В умовах проведення в Україні адміністративної реформи особливої актуальності набуває проблема підвищення ефективності публічного управління.

На даний час система управління у сфері забезпечення екологічної безпеки в Україні перебуває у стані реформування, який зумовлений, з одного боку, процесами реформування державного управління, а з іншого – необхідністю включення до національного законодавства норм міжнародних нормативно-правових актів у сфері захисту довкілля, які ратифіковані Україною. За останні роки прийнято низку основних законодавчих актів у сфері забезпечення екологічної безпеки.

В Україні управління в галузі екології зводиться до врегулювання за допомогою правових важелів суспільних відносин. Суб'єктами такого врегулювання виступають державні органи, органи місцевого самоврядування, частково – громадські об'єднання. Їх діяльність спрямована на забезпечення ефективного використання природних ресурсів, охорони довкілля, екологічної безпеки уповноваженими особами (фізичними і юридичними) на засадах дотримання екологічного законодавства, попередження можливого погіршення екологічної ситуації та захист прав громадян на екологічно безпечні умови життя.

Відповідно до статті 16 Конституції України вбачається необхідність зміцнення екобезпеки шляхом екологізації публічного адміністрування, що безпосередньо стосується існування українського народу, здоров'я кожної людини, яка проживає на території України, майбутніх поколінь [5].

Публічне управління в сфері екології слід спрямувати на гармонізацію взаємодії суспільства та природи, а також визначити спільну відповідальність держави й суспільства. Охорона природного навколишнього середовища має бути пріоритетом громадськості та місцевих громад [1, с. 221].

Існуючий в Україні механізм управління в екологічній сфері, можна віднести до м'якого типу, який має за мету, в основному, боротьбу з негативними екологічними наслідками, а не з причинами виникнення екологічних деструктивних впливів.

На екологізації публічного управління робить акцент А. Жихарева, вона вказує, що особливої уваги заслуговує поняття «екологізація публічного управління» та зазначає, що під поняттям екологізації мається на увазі прийняття рішень та запровадження заходів, спрямованих на досягнення кращих результатів у будь-якій сфері чи галузі суспільства із одночасним прагненням до збереження якості навколишнього середовища та забезпечення екологічної безпеки [4, с. 112].

Організаційний механізм охорони навколишнього природного середовища – це механізм організації й системи діяльності органів державної виконавчої влади й органів місцевого самоврядування у сфері публічних екологічних відносин, що виникають у зв'язку з охороною довкілля і забезпеченням екологічної безпеки [3, с. 120].

Публічне управління в сфері екології слід спрямувати на гармонізацію взаємодії суспільства та природи, а також визначити спільну відповідальність держави й суспільства. Охорона природного навколишнього середовища має бути пріоритетом громадськості та місцевих громад [1, с. 184].

Невирішені екологічні проблеми становлять серйозну загрозу повноцінному існуванню будь-якої країни. Для України питання екологічної безпеки набувають пріоритетного значення,

оскільки саме екологія визначає і визначатиме у найближчому майбутньому норми і стиль життя суспільства.

Таким чином, у теоретичному аспекті екологізацію публічного управління можна розглядати як концепцію екологічно прийняттого розвитку, яка забезпечує гармонійне поєднання здійснення органами державної влади та органами місцевого самоврядування керівних впливів відповідно до визначених екологічних принципів на сфері та відносини цивілізованого середовища життєдіяльності людини та збереження якості навколишнього середовища, як для нинішнього, так і для майбутніх поколінь.

Отже, екологізація публічного управління це організація, планування, регулювання, контроль та аналіз. Основними напрямками екологізації публічного управління мають бути впровадження принципів забезпечення екологічної безпеки; охорони навколишнього природного середовища; раціонального природокористування; сталого розвитку.

Список використаної літератури

1. Белошапка Т. Публічно-управлінський аналіз екологічних аспектів розвитку територій: світовий та вітчизняний виміри. *Актуальні проблеми державного управління*. 2021. Вип. 3 (84). С. 218–222.
2. Витвицький Я. С., Кринична А. Є. Механізм державного управління в екологічній сфері на регіональному рівні та напрями його вдосконалення. *Актуальні проблеми державного управління*. 2012. № 2 (42). С. 178–186.
3. Гетьман А. П. Організаційно-правовий механізм охорони навколишнього природного середовища. *Проблеми законності*. 2014. Вип. 125. С. 119–128. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2014_125_17 (дата звернення: 28.09.2020).
4. Козаченко Т. Сучасна парадигма екологізації публічного управління. *Ефективність державного управління*. 2018. Ч. 1. Вип. 1 (54). С. 107–116.
5. Конституція України: редакція від 1 січня 2020 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 25.11.2021).

Єлизавета БОНДАРЕЦЬ

аспірантка кафедри історії
та політичної теорії
НТУ «Дніпровська політехніка»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ СПОРТОМ

Спортивне та молодіжне законодавство України, а також національні стратегії щодо молоді та спорту базуються на документах та цінностях ЄС. Спорт в ЄС є невід'ємною частиною життя мільйонів європейців. Трансформації, що сталися в управлінні спортом, докорінно змінили його значення в суспільстві: з простої форми дозвілля та зміцнення здоров'я він перетворився на складний, багатомільярдний, добре керований процес. Поєднання соціально-культурної та економічної складових робить спорт важливим інструментом просування інтересів. Історичне лідерство у розвитку спорту дає Європейському Союзу вагомий підстави задавати тон у формуванні системи правил його управління, а також у багатьох інших областях.

Провідну роль ЄС у формуванні регулятивної основи спорту забезпечує розмір спортивного ринку в Європі. Розроблена інститутами ЄС модель спорту відіграє важливу роль у поглибленні регіональних інтеграційних процесів, просуванні європейської моделі за межі регіону та у перетворенні його на драйвер становлення глобальної системи управління спортом. Спорт є важливим у європейському суспільстві та відіграє помітну роль в економіці Європи. Багато правил, політики та програм ЄС впливають на спорт. Спорт є предметом різних аспектів інших сфер компетенції ЄС, таких як конкуренція, внутрішній ринок, зайнятість, правосуддя, внутрішні справи, регіональна політика, охорона здоров'я та захист споживачів, освіта та